

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Նոստրոսի Տ Ստրոսմայերի Վերջնական Մեծարք:

HR - 31000 OSIJEK, Europska avenija 24

tel.**385(031)211-218, fax **385(031) 211-218

e-mail: gisko@knjiga.gskos.hr

Osijek, 24. veljače 2000.god.

Broj: 45/2000.

**IZVJEŠĆE O RADU
GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK
za 1999. godinu**

Osijek, veljača 2000.

UVOD. STATUS. RAZVOJ. FINANCIRANJE.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek (GISKO) djeluje kao knjižnica s dvojnomo funkcijom:

- središnja sveučilišna/ znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i
- središnja (matična) javna /narodna knjižnica Grada Osijeka, Županije osječko-baranjske s osnovnim ciljem osiguravanja dostupnosti svih vrsta informacija (znanstvenih, obrazovnih, stručnih, kulturnih i dr.) u bilo kojem obliku (tiskana građa: knjige, časopisi, novine i sl., AV građa, elektronski mediji i dr.) najširem krugu stvarnih i potencijalnih korisnika.

Temeljem Rješenja Vijeća za knjižnice Republike Hrvatske Knjižnica je nositelj statusa županijske matične narodne knjižnice za sve narodne i školske knjižnice na području Županije osječko-baranjske i regionalne znanstvene knjižnice za sve fakultetske, specijalne i spomeničke knjižnice na području regije Slavonije i Baranje.

U skladu s navedenim funkcijama i zadacima Knjižnica se razvija kao javna općeznanstvena knjižnica polivalentnih sadržaja.

U odnosu na trenutačno stanje, uvjete djelovanja i mogućnosti, a u skladu s navedenim osnovnim funkcijama i zadacima osnovni pravci razvoja Knjižnice određeni su dvojako:

1. kratkoročno - kontinuitet dvojne djelatnosti/ funkcije Knjižnice kao javne gradske/ narodne knjižnice i sveučilišne/ znanstvene knjižnice, jačanje pojedinih funkcija i stvaranje pretpostavki za razdvajanje;
2. dugoročno - osamostaljivanje i razdvajanje navedenih funkcija do potpunog fizičkog odvajanja na dvije zasebne ustanove/ knjižnice: Gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa na sadašnjoj lokaciji i Sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji Tvrđa.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. br. 96/93., članak 154. i N.N. br. 59./96. - pročišćeni tekst, članak 178.) osnivačka i vlasnička prava nad knjižnicom prenesena su na Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Navedenim Zakonom Knjižnica je definirana kao ustanova čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni standard sustava visoke naobrazbe na Sveučilištu, a u knjižničkom smislu kao sveučilišna/ znanstvena knjižnica.

Ugovorom o financiranju narodne djelatnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek sklopljenim između Grada Osijeka - Poglavarstva s jedne strane i Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i GISKO s druge strane privremeno je osigurano financiranje ovog dijela ukupne djelatnosti Knjižnice, što je u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama (N.N. br. 105/97.), članak 9¹.

Knjižnica djeluje na matičnoj lokaciji Europske avenije 24 i pet područnih odjela: Donji grad, Industrijska četvrt, Retfala, Josipovac i Jug II.

¹ " Općine i gradovi dužni su osnovati narodnu knjižnicu kao javnu ustanovu, osim u slučaju kada djelatnost narodne knjižnice već ne obavlja koja sveučilišna ili općeznanstvena knjižnica na njihovu području."

OSNOVNI PODACI O KNJIŽNICI

Unutrašnje ustrojstvo:

- Služba nabave
- Odjel obradbe
- Posudbeni odjel za odrasle s općom informativnom službom
- Studijska čitaonica sa zbirka: BDI, Zavičajna zbirka Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku, Zavičajna zbirka Grada Osijeka, Obvezni primjerak, legati
- Odjel periodike
- Austrijska čitaonica
- Dječji odjel s igraonicom i igrotekom
- Razvojna/ matična služba
- Ured ravnatelja
- Računovodstveno-financijski odjel
- Knjigovežnica
- Zajedničke pomoćne službe

Knjižnica raspolaže s ukupnim knjižnim zbirka od (stanje 31.12.1999.):

- 330.651 sv. knjiga
- 1.874 naslova periodike
- 1.261 naslov tekuće periodike
- 1.679 primjeraka AV građe
- 648 primjerka CD
- 79 CD-ROM
- 974 igre i igračke
- 32.647 primjeraka ostale građe
- 7.500 sv. neevidentirane građe

Posebne zbirke:

- Zavičajna zbirka Grada Osijeka
- Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija obranjenih na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Zbirka starih i rijetkih knjiga
- Zbirka knjiga s autografima
- legati: Zbirka Dr M.Polaka (religija, društvene znanosti)
Zbirka V. Sonnenfelda (filozofija)
Zbirka V. Hengla
- Austrijska čitaonica

Osnovne usluge korisnicima:

- posudba građe
- pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, CARNet/ Internet
- referentna služba
- čitaonice
- međuknjižnična posudba
- fotokopiranje

U 1999. god. Knjižnica iz vlastitih sredstava nabavlja sljedeće CD-ROM baze od značaja za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu:

- ULRICH'S PLUS

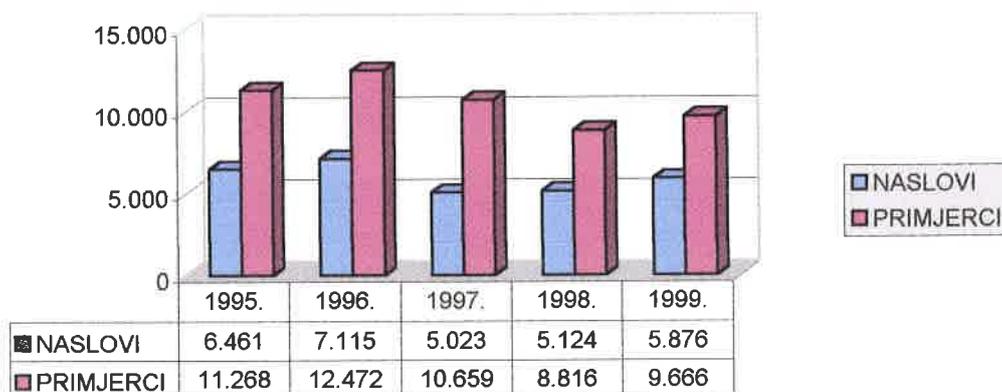
Zbog nedostatka sredstava nismo bili u mogućnosti nastaviti nabavu CD-ROM baza:

1. ISSHP - Index to Social Sciences and Humanities Proceedings
2. ISTP - Index to Scientific and Tehnical Proceedings

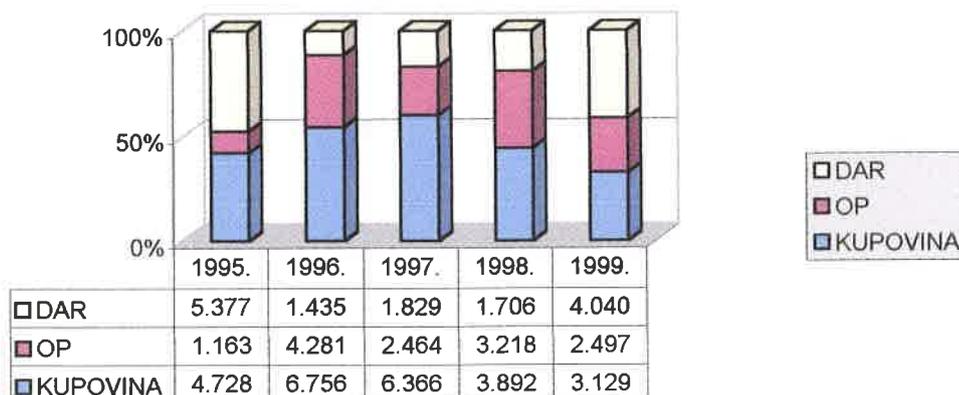
Takođe je izostala nabava stručnih časopisa/ CD-ROM baza koja se financira sredstvima Ministarstva znanosti i tehnologije:

1. LISA
 2. CURRENT CONTENTS: Agriculture, Biology and Environmental Sciences
 3. CURRENT CONTENTS: Engineering, Computing and Technology
- CURRENT CONTENTS: Social and Behavioral Sciences.

NABAVA KNJIGA

NABAVA KNJIGA PO VIDOVIMA NABAVE

1.2. Struktura naslova kupljenih knjiga

<u>- za odrasle:</u>	
znanstvena lit.	168 naslova u 665 primjeraka
strana beletristika	135 naslova u 1.170 primjeraka
domaća beletristika	29 naslov u 170 primjeraka
UKUPNO	332 naslova u 2.005 primjerka
<u>- za djecu:</u>	
znanstvena lit.	26 naslova u 112 primjeraka
beletristika	92 naslova u 1.005 primjeraka
UKUPNO	118 naslova u 1.117 primjeraka
SVEUKUPNO	450 naslova u 3.122 primjeraka

1.3. Sredstva za nabavu**Prihodi:**

Sredstva iz 1998.god.	127.430,34
Ministarstvo kulture RH za 1999.god.	400.000,00
Županija osječko-baranjska	10.000,00
Vlastita sredstva	43.355,01
UKUPNO	580.785,35

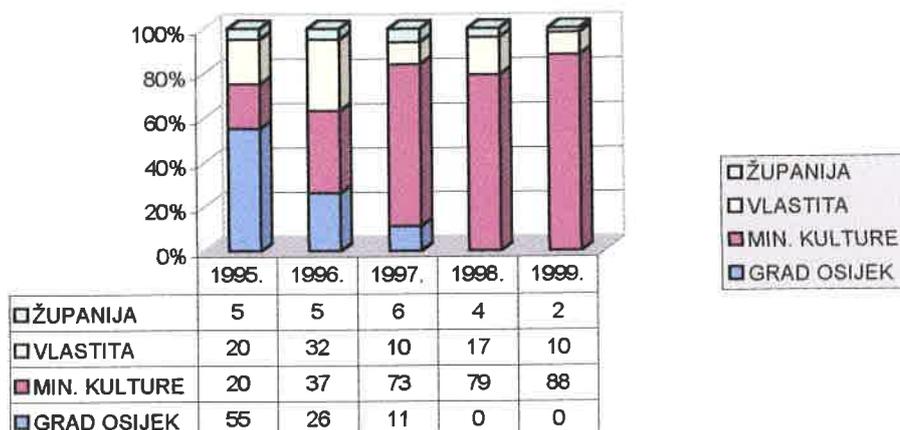
Napomena: U prihode su uključena i sredstva Ministarstva kulture RH u iznosu od 200.000,00 Kn pristigla 31.12.1999.god.

Utrošeno:

Knjige	327.208,53
AV građa periodika CD-ROM	45.610,16
UKUPNO	372.818,69

Ostaje neutrošeno 31.12.1999. 207.966,66

IZVORI SREDSTAVA ZA NABAVU

Prinove korisnici knjiga/	Kupljene knjige/ korisnici	Sredstva za nabavu/ korisnici	Postotak povećanja fonda knjiga
1,4 knjige/ 1 korisnik	0,5 knjiga/ 1 korisnik	86 Kn/ 1 korisnik	2,9%

1.4. Otkup Ministarstva kulture RH:

U 1999. god. Knjižnica je nastavila obavljati poslove vezane uz program otkupa knjiga za narodne knjižnice, koji provodi Ministarstvo kulture, a za potrebe narodnih knjižnica Osječko-baranjske županije (9 knjižnica). Prema ranije dogovorenim kriterijima ukupno je raspoređeno i knjižnicama dostavljeno 2.794 sv. Knjiga (385 naslova) od 151 izdavača.

2. OBRADA GRAĐE

Poslovi obrade: tehnička obrada, inventarizacija, katalogizacija i rekatalogizacija, klasifikacija i reklasifikacija, održavanje lokalne baze i dr. obavljali su se na nekoliko razina u Odjelu obradbe i Odjelu periodike s uključivanjem stručnih djelatnika drugih odjela.

Izvršena je potpuna tehnička i stručna obrada knjiga prinovljenih kupovinom, darom i obveznim primjerkom, kao i osnovna obrada ostale građe. Nastavilo se s izgradnjom središnje baze podataka (GISKO OPAC) i održavanjem internih kataloga.

Nastavilo se sa stručnom obradbom periodike (katalogizacija), te AV građe, CD i CD-ROM i ostale građe.

Osim redovnih poslova obradbe vezanih uz prinovljenu građu naročita pažnja je posvećena održavanju lokalne baze (OPAC), ujednačavanju kataloške prakse u Knjižnici, analizi CROLIST programa s ciljem utvrđivanja zahtjeva za izmjenama i dopunama programa, upoznavanju s građom na suvremenim medijima (AV, CD, CD-ROM), kao i obradi građe na stranim jezicima pribavljenim kupnjom ili darom.

Od 1999. god. Knjižnica je aktivno uključena u sustav kooperativne katalogizacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb.

Izvršeni su i poslovi vezani uz otpis knjižne građe (2.160 sv.)

Katalogizirano u bibliografskoj bazi GISKO:

• CIP zapisa	150
• knjiga - domaće i strane	6.136
• nakladničke cjeline	574
• periodika - časopisi	
• neknjižna građa	41
• rekatalogizacija	506
• redakcija kataložnih i bibliog. zapisa	8.920
• preuzimanje zapisa iz baze NSK	230

Klasifikacija:

• CIP zapisa	108
• knjiga - domaće i strane	5.649
• CD	97
• CD-ROM	10
• periodika - časopisi	38

2.1. CIP služba

CIP služba, koja djeluje u sastavu Odjela obradbe uspostavila je suradnju s 55 izdavača s područja Slavonije i Baranje, te za njihove potrebe izradila 108 CIP zapisa.

3. KORISNIČKE SLUŽBE I USLUGE

Korisničke službe Knjižnice ustrojene su na principu funkcionalnog povezivanja i objedinjavanja u skladu s temeljnim funkcijama i zadacima Knjižnice kao sveučilišne/znanstvene i narodne knjižnice.

Studijska čitaonica zajedno s Odjelom periodike i Austrijskom čitaonicom primarno zadovoljava korisničke zahtjeve u sklopu sveučilišne/ znanstvene funkcije, dok Posudbeni odjel za djecu s igraonicom i Posudbeni odjel za odrasle zadovoljavaju temeljne korisničke zahtjeve u sklopu narodne funkcije knjižnice.

Korisničke usluge su u 1999. god. bile mnogobrojne i raznovrsne i obuhvaćale su: posudbu građe, pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, CARNet/ Internet, usluge referentne službe, usluge čitaonica, međuknjižničnu posudbu, fotokopiranje i dr.

Prepoznavajući veliki značaj CARNet/ Interneta, a u želji da svoje resurse učini dostupnim i korisnicima izvan Knjižnice GISKO je pokrenula izradu vlastite web stranice s raznorodnim sadržajima. Nažalost informatička podrška znatnom je mjerom ograničena nedovoljnim brojem radnih stanica/ PC namijenjenih korisnicima.

3.1. PODACI O KORISNICIMA

U 1999. godini u Knjižnicu je ukupno bilo upisano **6.723 korisnika** slijedeće strukture:

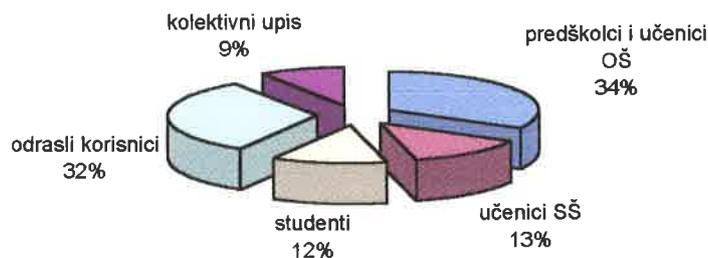
3.1. individualni upisi:

- predškolska djeca i učenici OŠ	2.225
- učenici srednjih škola	880
- studenti	830
- ostali odrasli korisnici	2.181

UKUPNO: **6.116**

3.2. kolektivni upisi: **607**

SVEUKUPNO **6.723**

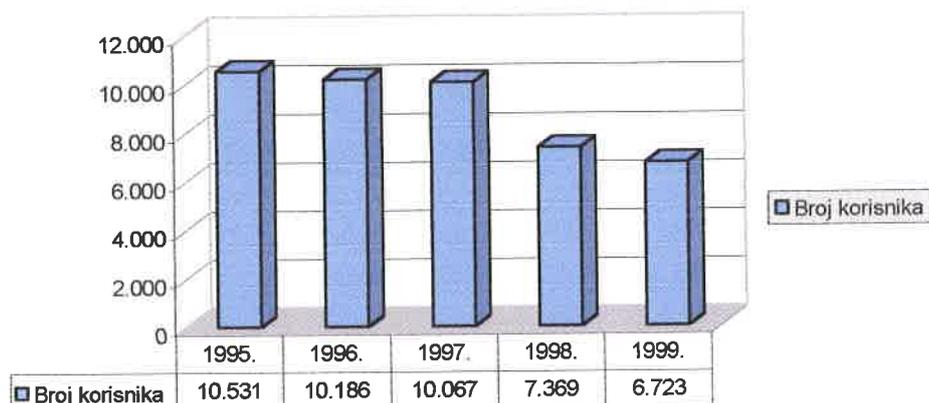
predškolski i učenici OŠ
 učenici SŠ
 studenti
 odrasli korisnici
 kolektivni upis

Visina upisnine u 1999. godini iznosila je 80,00 Kn za odrasle i 60,00 Kn za djecu. Upisnina vrijedi godinu dana od dana upisa.

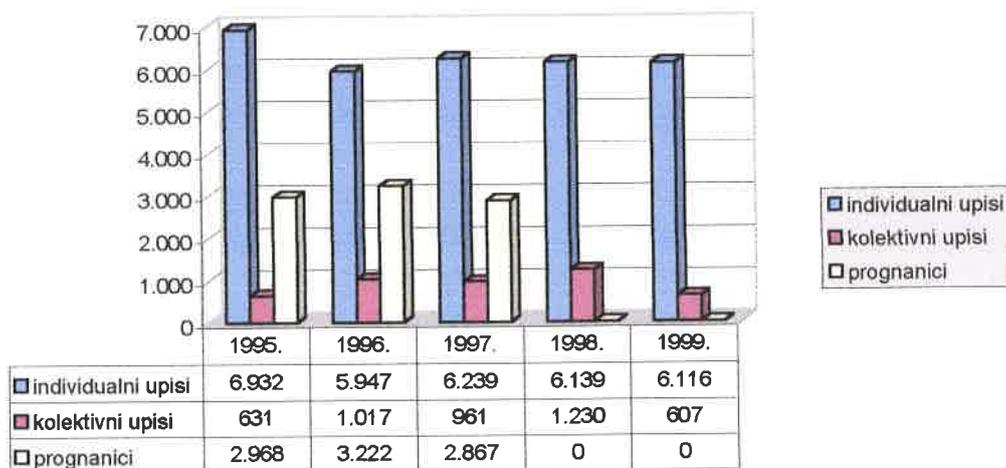
U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zabilježeno je smanjenje broja korisnika za cca. 8,8% . Smanjenje broja korisnika uvjetovano je:

- odlaskom korisnika s prognaničkim statusom;
- ekonomskom situacijom (dio potencijalnih korisnika nije u mogućnosti plaćati i relativno skromnu godišnju članarinu);
- nemogućnošću Knjižnice da aktivnijom nabavom odgovori pojačanim zahtjevima svih kategorija korisnika i dr.

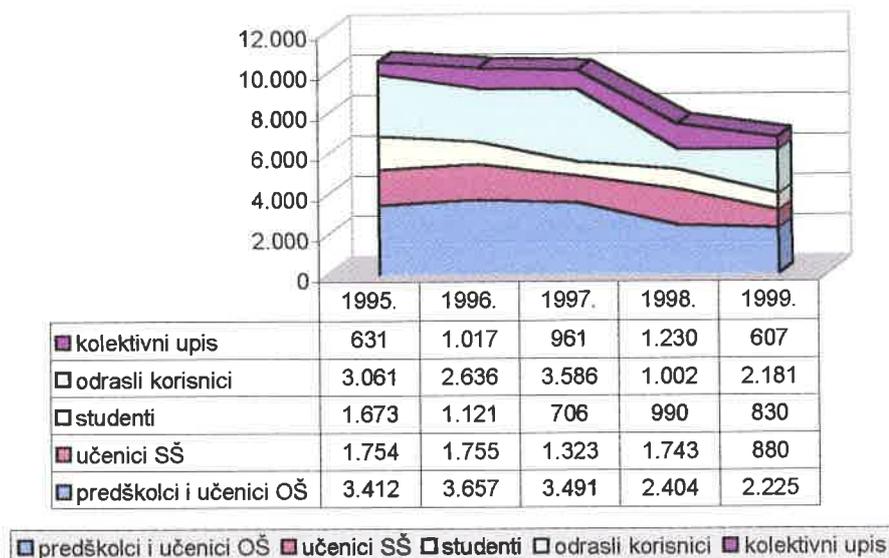
Ukupan broj korisnika

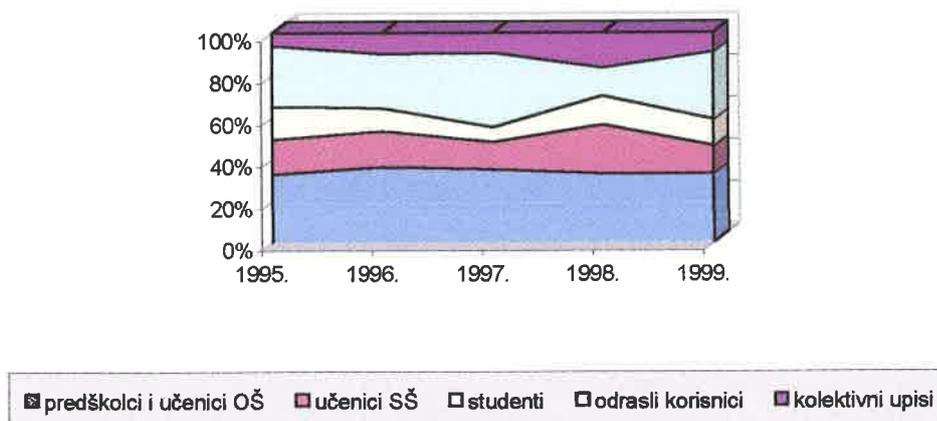
Struktura korisnika 1

Struktura korisnika 2

Struktura korisnika u %

U strukturi korisnika i nadalje prevladavaju učenici OŠ i SŠ (zajedno 47%), dok naročito ne zadovoljava ukupan broj upisanih studenata (samo 12% ukupno upisanih korisnika, odnosno 9,4% ukupnog broja studenata na Sveučilištu). Najveći dio korisnika koristi Knjižnicu iz edukacijskih potreba (ukupno 59%). Podaci o strukturi korisnika ukazuju na potrebu znatnijeg ulaganja u nabavu građe i razvoju službi i usluga sveučilišnog karaktera, kako udžbenika, skripti i druge građe potrebne studentima za učenje, tako i građe potrebne za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu. U odnosu na narodni karakter djelatnosti Knjižnica pod pritiskom zahtjeva korisnika iz redova učenika OŠ i SŠ i nadalje nije u mogućnosti osigurati potrebnu građu drugim kategorijama korisnika s drugačijim zahtjevima.

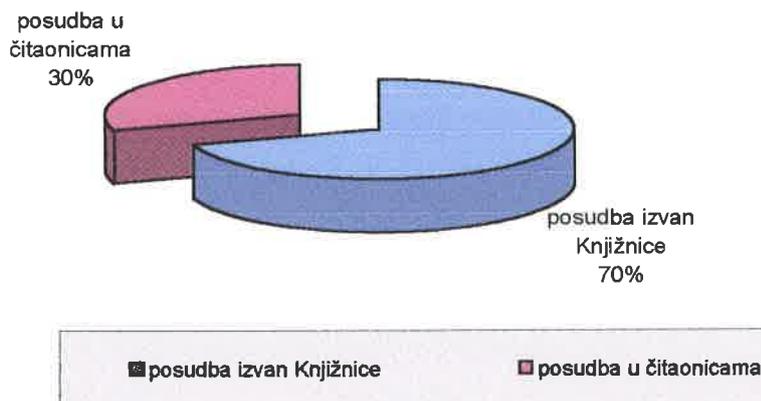
3.2. POSUDBA GRAĐE

Ukupno je u 1999. god. u Knjižnici posuđeno **253.210** primjerka različite građe. Građa, posuđivana za korištenje izvan Knjižnice i u čitaonicama sljedeće je strukture:

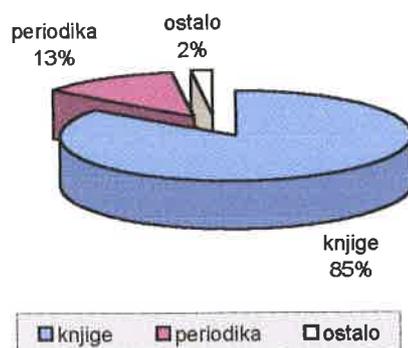
<u>1. izvan Knjižnice:</u>	br.primjeraka indeks 98./99.	
- knjige	176.977	77
- igre/igračke	339	177
<u>2. u čitaonicama:</u>		
- knjige	38.513	85
- časopisi	15.828	160
- novine	17.089	315
- igračke		
- AV građa	-	
- CD-ROM	20	67
- ostale građe	4.348	89
UKUPNO u čitaonicama	75.798	117
<u>3. međubibliotečna posudba: UKUPNO</u>	96	89
- iz GISKO drugim knjižnicama	45	
- pozitivno riješeno	40	89%
- negativno riješeno	5	11%
- iz drugih knjižnica	51	
- pozitivno riješeno	40	78%
- negativno riješeno	11	22%
SVEUKUPNO (3.1. - 3.3.)	253.210	93

Broj posuđenih knjiga/ 1 korisnik	% iskorištenosti knjižnog fonda
22,3 knjige	65,2%

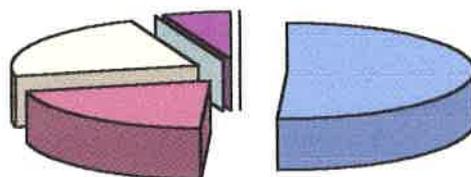
Posudba izvan Knjižnice i u čitaonicama

Struktura posudbe u %

Struktura posudbe u čitaonicama

■ knjige ■ časopisi □ novine □ CD-ROM ■ ostalo ■ međuknjižnična posudba

Broj i struktura korisnika u čitaonicama je bio sljedeći:

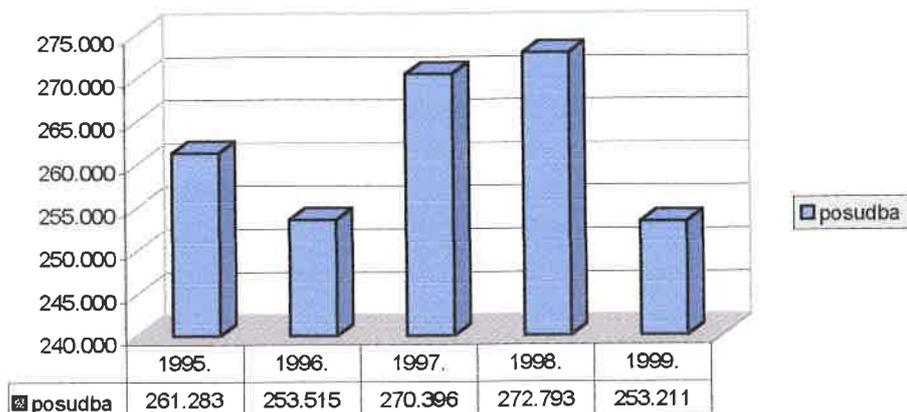
- djeca predšk. uzrasta i učenici OŠ	28.588
- učenici srednjih škola	6.833
- studenti	4.292
- ostali korisnici	5.244

UKUPNO: **44.957**

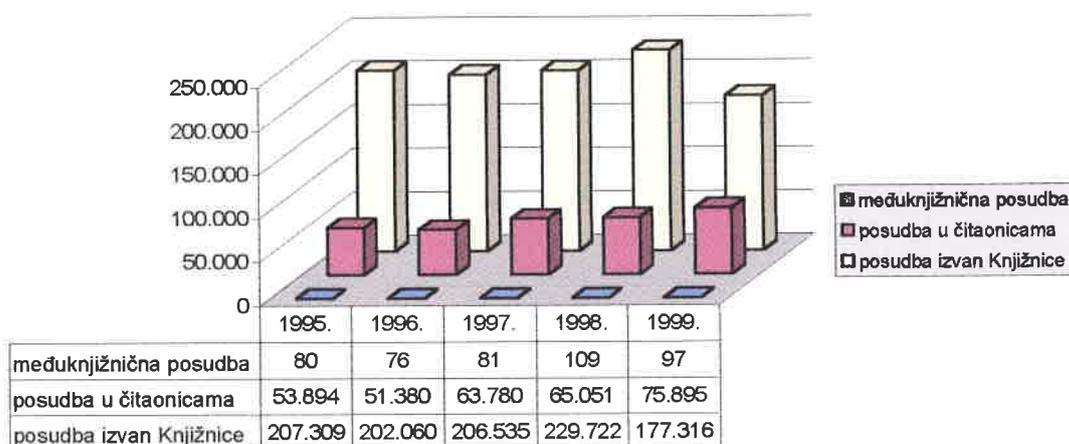
4. igraonica:

Broj djece u igraonicama:	5.376
Broj posuđenih igračaka:	339

Posudba 1995.-1999.

Struktura posudbe 1995.-1999.

Međuknjižnična posudba odvijala se na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na nacionalnoj razini Knjižnica je surađivala s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Zagreb i drugim knjižnicama u sklopu hrvatskog knjižničkog sustava. Na međunarodnoj razini suradnja se odvijala s:

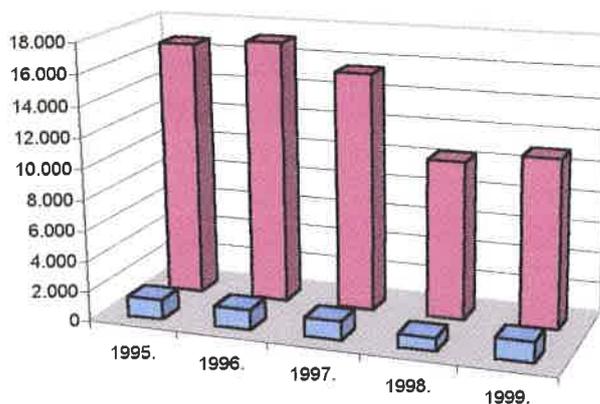
- THE BRITISH LIBRARY DOCUMENT SUPPLY CENTRE, Boston Spa, UK
- STAATSBIBLIOTHEK ZU BERLIN, Deutschland
- UNIVERSITAETSBIBLIOTHEK WIEN, Oesterreich
- UNIVERSITAETSBIBLIOTHEK HEIDELBERG, Deutschland
- OESTERREICHISCHE NATIONALBIBLIOTHEK WIEN, Oesterreich

3.3. INFORMATIVNO-REFERALNA DJELATNOST

Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski zahtjevi korisnika su različiti i pokrivaju sva područja interesa kako u odnosu na korisnike iz redova gradske tako i korisnika iz sveučilišne djelatnosti Knjižnice. Analizom informacijskih upita pokazuje se da korisnici od knjižničnog osoblja najčešće traže pomoć u tematskim pretraživanjima, stoga su ona i najviše zastupljena u pregledu tematskih usluga.

U 1999. godini korisnicima je ukupno pruženo više od **11.000 stručnih (faktografskih i bibliografskih) informacija** s različitih područja, te priređena literatura za **1.322 stručne teme**.

Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari informatori specijalizirani za određena stručna područja prirodnih, primijenjenih i društvenih znanosti, umjetnosti, te informatori usmjereni na pedagoško-animatorski rad s djecom.

	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.
■ Broj stručnih tema	1.296	1.316	1.236	852	1.322
■ Broj stručnih informacija	16.750	17.165	15.520	10.317	11.000

Knjižnica posjeduje 79 CD-ROM baza podataka, većinom referalnog karaktera. Pretraživanje navedenih baza, kao i vlastite bibliografske baze (OPAC) prema zahtjevima korisnika vršili su za sada diplomirani knjižničari informatori, dok je u planu osiguravanje radnih mjesta (terminala/ radnih stanica) za korisnike.

S ciljem pravodobnog i ažurnog obavještanja korisnika o prionovljenoj građi, naročito novim naslovima znanstvene i stručne literature posebna je pažnja poklonjena izradi tiskanih kataloga i biltena prionovljenih knjiga s područja znanosti, te su izdani

- Katalog donacija za Sveučilišnu knjižnicu
- Katalog knjiga na engleskom jeziku
- Katalog knjiga na njemačkom jeziku
- Katalog knjiga na mađarskom jeziku.

Izdani su i

Bilten prionov. knjiga - znanost

VII. – XII. 1998. god.

I. – VI. 1999. god.,

a u pripremi je Bilten CD-ROM baza.

3.4. FOTOKOPIRANJE

Knjižnica pruža usluge fotokopiranja svoje građe prema zahtjevu korisnika. Usluge fotokopiranja vrše se u skladu s propisima o zaštiti autorskih prava. Ukupno je u 2000. napravljeno **70.617** kopija.

4. KULTURNO ANIMATORSKA DJELATNOST

U okviru kulturno animatorske djelatnosti knjižnice ostvarene su: **162** izložbe knjižne i dr. građe, **51** književnih susreta, predstavljanja knjiga i predavanja, **854** susreta s djecom i niz drugih aktivnosti.

Obilježene su sve značajne obljetnice hrvatske i svjetske povijesti, kulture i umjetnosti. Kulturnim programima Knjižnica je nastojala promovirati sve oblike i mogućnosti svoje djelatnosti cjelokupnom građanstvu Osijeka i regije s ciljem aktivnog doprinošenja oživljavanju kulturnih zbivanja i kulturnog života u gradu.

Posebna pozornost posvećena je obilježavanju Dana Grada, Dana dječje knjige i Mjeseca knjige 1999.god.

1. Izložbe knjiga i druge građe

Postavljene su ukupno 162 izložbe.

Tematski izložbe su bile vezana uz

- obljetnice rođenja ili smrti istaknutih književnika, umjetnika, znanstvenika i sl.
- prigodne, povodom aktualnih zbivanja

Posebno se ističu velike izložbe:

Atlasi

Knjižnica za 21. st.? (u povodu 50.god. GISKO)

Bertold Brecht (u suradnji s Goethe institutom)

Bečka i osječka secesija (u suradnji s Austrijskim kulturnim institutom)

Branko Barač – grafička mapa «Osebjuni vodič»

Nevenka Arbanas – izložba grafičkih mapa i bibliofilskih izdanja

Hrvatsko žensko pismo

Drugi hrvatski slavistički kongres

Dravom od izvora do ušća

Lewis Carroll 1832. – 1898. (u suradnji s Britanskim savjetom)

2. Predavanja, okrugli stol

Održano je ukupno 51 predavanje, književnih večeri i predstavljanje knjiga, te 1 tribina. Namjena ovih aktivnosti je bila istovjetna kao i kod izložbi, a teme, odnosno predavači, autori, gosti su bili iz različitih oblasti.

U ostvarivanju programa Knjižnica je ostvarila suradnju s nakladničkim kućama, Društvom hrvatskih književnika Ogranak Osijek, Maticom hrvatskom Ogranak Osijek i drugim kulturnim organizacijama i ustanovama.

U suradnji s Hrvatskim planinarskim društvom «Zanatlija» održan je ciklus predavanja (6); nastavljena je suradnja s udrugom «Nova Akropola» (9 predavanja).

3. Dan hrvatske knjige 22. travnja i Mjesec hrvatske knjige 1999.

U sklopu obilježavanja Dana hrvatske knjige – 22. travnja Knjižnica je sudjelovala u realizaciji videokonferencije o položaju knjige u Hrvatskoj koju je organizirala Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, te učešće svih sveučilišnih knjižnica.

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige 1999. od 15. listopada do 15. studenog realiziran je zaseban program s nizom akcija, priredbi, predstavljanja knjiga i autora i dr., te dvije izložbe. Među ostalim predstavljena je knjiga Tonka Marojevića «Klik», Ljerke Antolić «Blues za šnajdericu Herminu», Milane Vuković Runjić «Krila od etera», Vjekoslava Bobana «Jahačica na vjetru» i Mirka Tomasovića «Marul».

4. Druga smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Knjižnica je sudjelovala i na Drugoj smotri Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koja se održala 7. svibnja 1999.god. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

5. Pedagoško-animatorski rad s djecom

Pedagoško-animatorski rad s djecom se ispoljavao kroz različite sadržaje: pričanje i crtanje priča, posjeti vrtića i OŠ, satovi lektire, natjecanja u znanju, prikazi knjiga, okrugli stolovi, popularna predavanja i razgovori. Aktivnosti su se održavale u svim dječjim odjelima, kao i u pojedinim osnovnim školama u sklopu suradnje Knjižnice i OŠ općine. Najposjećeniji su bili slijedeći stalni programi: pričaonica, igraonica, lutkarska radionica, kreativna radionica, igraonica u torbi, glazbena radionica i slušaonica, sat lektira (Lektira na drugi način) i dr.

Ukupno je održano **854 susreta**.

Svečano je obilježen i Međunarodni dan dječje knjige 2. travnja (Andersenov rođendan).

U suradnji s OŠ grada organiziran je natječaj za najbolju literarnu kritiku za djelo Tihomir Horvat: «Frka u Šćitarjevu».

6. Dječji tjedan

U sklopu Dječjeg tjedna organizirani su posjeti djece iz vrtića i OŠ, te crtamo i pričamo priču.

7. Prikazi knjiga

U suradnji s Hrvatskim radiom - Studio Osijek priređeno je 40 prikaza knjiga. Ostvarena je i suradnja s Obrazovnim programom HRT, Glasom Slavonije, Slavanskom televizijom.

8. Igraonica

U sklopu igraonice Dječjeg odjela Knjižnice ostvareno je niz kreativnih susreta i programa za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta: - kreativne radionice; multimedijске radionice, LEGO radionice, likovne radionice, vrijeme za bajku, igraonica u torbi, vesela subota, prigodni programi (Valentinovo, maskenbal, Uskrs, Sv. Nikola, Božić, Nova Godina i dr.)

9. Susreti ugode

U prostorijama Područnog odjela Industrijska četvrt i ove godine su se nastavili izuzetno uspješni Susreti ugode.

5. EDUKATIVNA DJELATNOST

5.1. *Edukacija korisnika*

U sklopu programa edukacije korisnika izvršena je edukacija 1 skupine studenata knjižničarstva, te više skupina učenika, studenata i zainteresiranih korisnika.

5.2. *Interna edukacija djelatnika Knjižnice i edukacija djelatnika iz drugih knjižnica*

Samostalno i u suradnji s društvom knjižničara Slavonije i Baranje organizirano je i održano više stručnih predavanja, radionica i sastanaka s ciljem stručnog usavršavanja djelatnika.

Nastavljeno je s edukacijom i osposobljavanjem novoprimitljenih knjižničnih djelatnika iz Knjižnice, ali i drugih s područja regije.

Edukaciju su organizirali st.suradnici Razvojne matične službe, a provodili su je voditelji pojedinih odjela i službi knjižnice.

Za školske knjižničare OŠ iz Osijeka organizirano je 6 Informativnih utoraka, čiji je sadržaj rada predstavljalo sve ono što doprinosi dobroj suradnji između Knjižnice i školskih knjižnica.

Za školske knjižničare srednjih škola organizirano je 6 Informativnih srijeda. Organizirana su i 2 stručna aktiva za školske knjižnične djelatnike.

5.3. *Stručno vođenje po knjižnici*

Organizirano je stručno vodstvo po Knjižnici za veće skupine učenika, studenata, stručnih djelatnika iz drugih knjižnica, zainteresiranih građana.

6. ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

U okviru zaštite knjižnične građe pretežito su se, uslijed nedostatka sredstava za ovu namjenu, obavljali poslovi kurativne zaštite: uveza i popravka građe. Prioritet u zaštiti imala je građa OP, naročito periodika odnosno novine, te građa Studijske čitaonice, ali je u skladu s mogućnostima zaštićivana i uvezivana i druga građa. Knjižnica ni u ovoj godini nije bila u mogućnosti nabaviti stroj za umatanje građe samoljepljivim folijama, te je izostao ovaj važan oblik preventivne zaštite.

Ukupno je uvezano:	470 sv. novina i druge građe
Ukupno popravljeno:	270 sv. knjiga

6.1. Otpis knjižne građe

Ukupno je otpisano 2.160 sv. knjiga po sva tri osnova (dotrajalosti, zastarjelosti zaduženja i izgubljenosti).

7. INFORMATIZACIJA

U sklopu višegodišnjeg programa informatizacije Knjižnice nastavljene su aktivnosti na potpunoj primjeni CROLIST programa u knjižničnom poslovanju. Osigurana je WWW dostupnost vlastite OPAC baze na Internetu (privremena adresa: <http://161.53.208.100> i <http://knjiga.gskos.hr>), kao i direktna veza s bazom NSK Zagreb (program kooperativne katalogizacije). Izvršene su i pripreme za početak rada i na drugim modulima CROLISTa (posudba, nabava, kontinuacija periodike).

U odnosu na postojeću opremu izvršena je djelomična zamjena dijela zastarjelih radnih stanica i nabava novih u skladu sa zahtjevima Aladin CROLIST programa, te završeni svi poslovi na preinstalaciji novog CROLIST servera i starog CARNet servara.

Zaposlen je jedan novi djelatnik – pripravnih na mjestu sistem inženjera.

8. RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA

Završetkom procesa mirne reintegracije Razvojna/ matična služba Knjižnice je u 1999.god. bila u mogućnosti realizirati svoj program na čitavom području svoje nadležnosti.

Osnov programa službe zasnivao se na pomoći knjižnicama stradalim u ratu, kako na području matičnosti, tako i na širem području Slavonije (naročito područje Vukovarsko srijemske županije).

Osim navedenih aktivnosti izvršeni su i drugi redovni poslovi i zadaci službe:

- prikupljanje podataka i analiza stanja u knjižnicama Osječko-baranjske županije i slavonsko-baranjske regije;
- u sklopu natječaja Ministarstva za kulturu izrađeni su prijedlozi za financiranje nabave knjiga i opreme u narodnim knjižnicama Osječko-baranjske županije;
- nastavljeno je s pružanjem stručne savjetodavne pomoći svim vrstama knjižnica, naročito u svezi kompjutorizacije knjižnica, opremanja i funkcionalnog uređenja, organizacije djelovanja;
- obavljani su i drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti matičnih službi u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o radu matične službe.

Djelatnik Službe je bio član Povjerenstva za otkup knjiga Ministarstva kulture.

Djelatnost Razvojne matične službe cjelovito je prikazana u zasebnom izvještaju izrađenom za potrebe Ministarstva kulture.

9. DJELATNOST ZA POTREBE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Programi za potrebe pripadnika mađarske, austrijske i njemačke nacionalne manjine provode se u Posudbenom odjelu za djecu i odrasle Retfala i Austrijskoj čitaonici.

9.1. Austrijska čitaonica

Austrijska čitaonica je zasebna jedinica u sklopu Studijske čitaonice GISKO namijenjena pripadnicima austrijske i njemačke narodnosne skupine, studentima i profesorima germanistike, te drugim građanima Grada Osijeka. U 1999. god. poklonima Ministarstva inozemnih poslova Republike Austrije AČ je povećala svoje zbirke za 143 sv. knjiga (141 naslov) i 738 primjeraka periodike. Čitaonicu je koristilo 77 korisnika većinom učenika i studenata.

U sklopu čitaonice odvijala se bogata kulturno-animatorska djelatnost. Održano je 5 književnih večeri, 22 videoprojeksije, te priređeno 6 izložbi.

Ostvarena je suradnja s Austrijskim kulturnim institutom u Zagrebu, Goethe institutom u Zagrebu, Ministarstvom inozemnih poslova Republike Austrije, Hrvatsko-austrijskim i Njemačko-hrvatskim društvom u Osijeku.

9.2. Mađarska narodnost.

Djelatnost za potrebe pripadnika mađarske narodnosti organizirana je u sklopu dvojezičnog Posudbenog odjela za djecu i odrasle Retfala. Odjel raspolaže s oko 3.200 sv. knjiga na mađarskom jeziku.

U 1999. god. težište je stavljeno na stručnu obradu ove građe, te je izrađen Katalog knjiga na mađarskom jeziku.

Osim stalnih kontakata sa Savezom mađara, obnovljeni su i kontakti sa Županijskom knjižnicom u Pečuhu. Djelatnici Knjižnice sudjelovali su u radu stručnog skupa posvećenom problematici knjižnične djelatnosti za potrebe manjinskih zajednica koji je održan u Pečuhu, Republika Mađarska.

10. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Stručno usavršavanje se odvijalo u vidu praćenja stručne literature, sudjelovanje na seminarima, savjetovanjima i sličnim stručnim skupovima:

- «Informacijski pismena knjižnica u informacijskom društvu» (Osijek, 24. veljače)
- «Seminar za korisnike UNIX verzije CROLIST-a» (Zagreb, 8. – 12. ožujka)
- «Revizija, otpis i zaštita knjižne građe» (Osijek, 12. travnja: Maja Lalić)
- 3. međunarodna konferencija «Konceptije u knjižničarskoj i informacijskoj djelatnosti COLIS 3» (Dubrovnik,
- «Nabava i inventarizacija građe u narodnim knjižnicama» (Osijek, 17. i 18. svibnja: L. Vukić, O. Katalenac)
- Proljetna škola školskih knjižničara(Crikvenica, 12.- 15. svibnja)
- «Vođeno čitanje» (Osijek, 21. listopad : Ljiljana Sabljak)
- «Knjižnične i informacijske usluge uz dodatnu naplatu» (Osijek, 9. studeni : Vesna Turčin)
- «Arhitektura knjižnica» (Osijek, 15. studeni: Velimir Neidhardt)
- seminar o korištenju baza podataka Ovid (Zagreb, 16. – 18. veljače)
- «Knjižnice nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj s posebnim osvrtom na Slavoniju i Baranju» (Našice, 7. travnja)
- «ISI Web of Science – citatni indeksi u novom ruhu» (Zagreb, 14. listopad)
- ABDOS – okrugli stol «Union Catalogues of Serials and Electronic Supply System : a model for Croatia» (Zagreb, 11. svibnja)
- «Marketin i menadžment u knjižnicama» (Bizovac, 20. – 23. rujan)
- «Principi izgradnje mreže narodnih knjižnica» (Osijek, 11. lipnja)
- «Druženjem do zajedništva i kulture mira» (Lovran

- «An Introduction to Training for Library and Information Services»
(Zagreb, : Otvoreno društvo)

Dio stručnih djelatnika je bio aktivan u radu Društva knjižničara Slavonije i Baranje, Hrvatskom knjižničarskom društvu i dr.

11. OSTALI POSLOVI

Djelatnost Knjižnice uključuje i obavljanje pravnih, financijsko-računovodstvenih i administrativno-tehničkih poslova, te poslove rukovođenja i razvoja Knjižnice.

Svi tekući poslovi su vođeni ažurno, te u skladu sa zakonom i drugim propisima, pri čemu je ostvarena uspješna suradnja s nadležnim ustanovama i službama od općine do Republike.

Usporedno s ovim poslovima vršeno je po odjelima planiranje rada, izrađivani izvještaji o radu, vršena kontrola, te koordinacija izvršavanja poslova i zadataka u stručnom i upravno-organizacijskom smislu.

12. PROBLEMI DJELOVANJA GRADSKO I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U 1999. GOD.

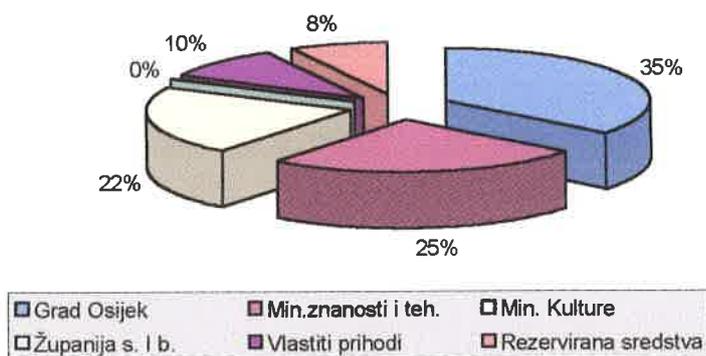
1. Zakonski status. Osnivačka i vlasnička prava. Financiranje.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. 96/93 od 25 lipnja 1993.god.) osnivačka i vlasnička prava nad Gradskom i sveučilišnom knjižnicom u cijelosti su prenesena na Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Navedenim zakonskim rješenjem poništen je dotadašnji dvojni karakter ustanove kao javne/narodne/gradske i sveučilišne/znanstvene knjižnice, te je Knjižnica zakonski jednoznačno određena u svojoj sveučilišnoj funkciji, dok je javni/narodni/gradski karakter u smislu zakonskog određenja nestao.

Posljedice navedenog zakonskog određenja su mnogobrojni problemi u financiranju ukupne djelatnosti Knjižnice (npr. financiranje investicijskog održavanja, otklanjanja ratnih šteta, nabavke opreme, tj. financiranje razvojnih planova u cjelini); financiranju osnovne narodne djelatnosti, te financiranju pojedinih programa u sklopu određenja Knjižnice kao ustanove kulture gradskog, županijskog i državnog značaja (npr. programi Ministarstva kulture).

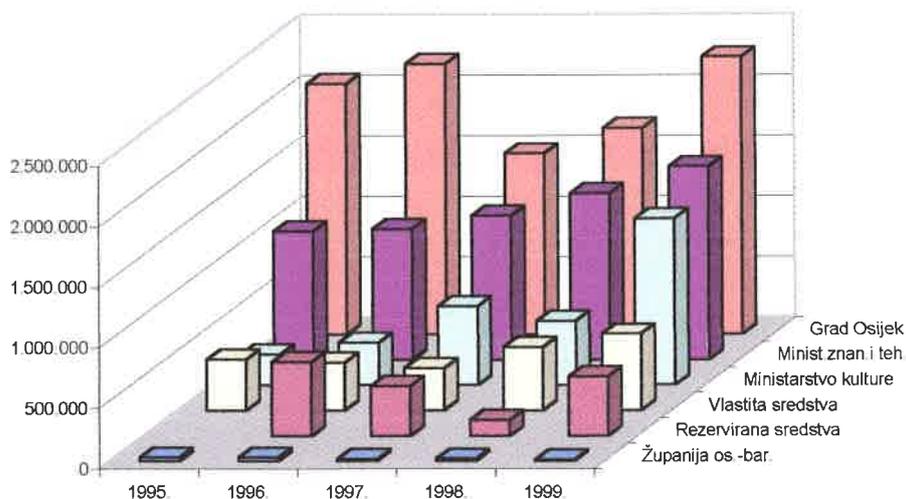
Prihodi u 1999.

Tablični prikaz prihoda od 1994 do 1999. godine

Godina	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.
Grad Osijek	2.072.275	2.238.183	1.496.895	1.705.467	2.293.347
M. znanosti	1.062.890	1.079.946	1.189.678	1.374.812	1.594.618
M. kulture	257.520	349.473	649.225	528.936	1.374.886
Županija osječko-bar.	30.000	30.000	15.000	20.000	10.000
Vlastiti prihodi	420.640	397.984	350.365	522.448	630.415
Rezervirana sredstva		609.902	407.957	128.159	488.742
Ukupni pr.	3.843.325	4.705.488	3.701.163	4.151.663	6.392.008

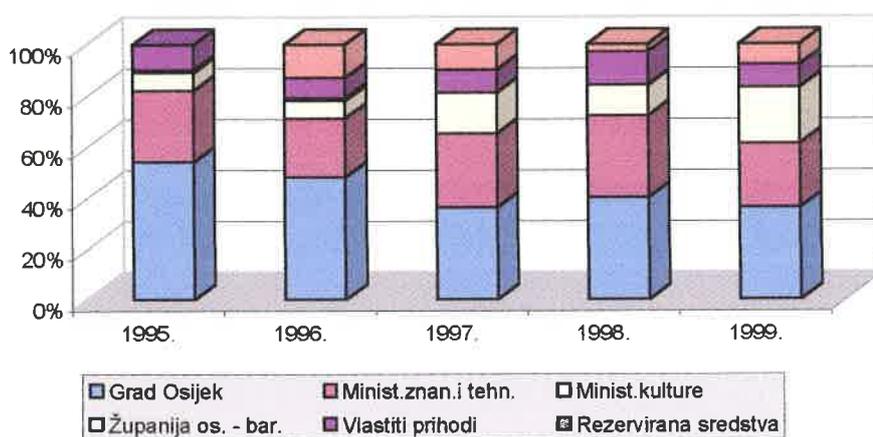
Prihodi 1995 - 1999.

Županija os.-bar.
 Rezervirana sredstva
 Vlastita sredstva
 Ministarstvo kulture
 Minist. znan i teh.
 Grad Osijek

Godina	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.
Grad Osijek	54	48	36	40	35
M. znanosti	28	23	29	32	25
M. kulture	7	7	16	12	22
Županija osječko-bar.	1	1			
Vlastiti prihodi	10	8	9	13	10
Rezervirana sredstva		13	10	3	8
Ukupni pr.	100	100	100	100	100

Prihodi 1995. - 1999. u %

2. Prostor.

Nedostatak prostora za formiranje i razvoj kako sveučilišnih tako i gradskih funkcija jedan je od osnovnih problema Knjižnice.

Naročito je akutan problem nedostatka prostora za potrebe sveučilišne djelatnosti. U razdoblju od osnivanja Sveučilišta 1975.god. do danas nije osiguran nikakav dodatni prostor za izgradnju i razvoj ovog dijela djelatnosti Knjižnice, već se sveučilišni karakter razvijao u skromnim uvjetima zajedničkih prostora gradske i sveučilišne djelatnosti.

U odnosu na temeljne, inicijalne prostorne potrebe sveučilišne funkcije potrebno je prvenstveno osigurati:

1. prostor za razvoj temeljnih sveučilišnih funkcija u sklopu tzv. Studijske čitaonice i
2. prostor za zatvoreno spremište (zatvoreni fond Knjižnice sveučilišnog karaktera, fond OP RH, te depozitno spremište ostalih fakultetskih knjižnica).

U odnosu na prostorne zahtjeve gradske djelatnosti uočavaju se sljedeći problemi:

1. nedostatak prostora za razvoj svih sadržaja Dječjeg odjela na matičnoj lokaciji, kao i pojedinih sadržaja vezanih uz rad s odraslim korisnicima (višenamjenska dvorana za kulturno-promotivne i dr. sadržaje);

2. problematika prostora vanjskih odjela: Donji grad (smještaj u privremenom prostoru); Industrijska četvrt (smještaj u prostoru u vlasništvu Stambene zadruge "Slavonija"), Retfala, JUG II i Josipovac (smještaj u prostorima MO).
3. osiguravanje prostora za otvaranje i uređenje novih izdvojenih odjela (Naselje Petrove gore, Višnjevac, Sjenjak i dr.).

U 1999.god. problem prostora je naročito zaoštren nemogućnošću Knjižnice da osigura trajni ili privremeni smještaj 65 tona građe izmještene zbog početka radova na uređenju potkrovlja.

13. NOSITELJI PROGRAMA I FINANCIRANJE

Program je ostvarivalo 45 djelatnika sljedeće strukture: diplomirani knjižničari 15 (VSS), knjižničari 5 (VŠS), pomoćni knjižničari 12 (SSS), bibliotečni manipulant 2 (NSS), ravnatelj 1 (VSS), rukovoditelj računovodstveno-financijskih poslova 1 (VSS), računovodstveno-administrativni radnici 2 (SSS), tajnik 1 (VSS), knjigoveža 1 (KV), te pomoćno osoblje 5.

Detaljni financijski pokazatelji prilog su ovom izvješću.

Izvještaj o radu priredio:

RAVNATELJ

Dragutin Katalenac, prof.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Универзитет Јосипа Јурја Строссмјера у Осијеку
Осијек, Европска авенија 24

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 1999. GODINU

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek djeluje kao knjižnica s dvojnomo funkcijom, kao središnja javna narodna knjižnica grada Osijeka i Osječko-baranjske županije i sveučilišna znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te se i financira iz više izvora: iz Proračuna grada Osijeka; iz Državnog proračuna putem Ministarstva znanosti i tehnologije RH, Ministarstva kulture RH iz Proračuna Županije osječko baranjske te iz vlastitih prihoda.

Knjižnica je za 1999. godinu dostavila Program rada s Financijskim planom svim institucijama koje financiraju redovnu i programsku djelatnost (investicije, nabava knjižne građe, materijalni troškovi, plaće i dr.). Budući su prihodi, a time i izdaci, planirani u mnogo većim iznosima od ostvarenih tj. doznačenih sredstava, izradili smo Rebalans plana, koji je usvojen na sjednici Upravnog vijeća Knjižnice 27. prosinca 1999. godine. Izrađen je na osnovi doznačenih i utrošenih sredstava do kraja studenog i očekivanih sredstava do kraja 1999. godine, te su odstupanja planiranih i ostvarenih prihoda mala.

U tablici 1. dajemo pregled planiranih i ostvarenih prihoda prema izvorima i njihovo trošenje.

Uspoređujući ostvarene tj. doznačene prihode u 1999. godini s ostvarenim u prethodnoj 1998. godini bilježi se povećanje prihoda od 50%. Najveće povećanje vidljivo je kod Ministarstva kulture, i to zbog toga, što je navedeno Ministarstvo doznačilo sredstva naplatom mjenice od 500.000,00 kuna u ožujku 1999. godine, a za obvezu iz 1998. godine, i to za sanaciju krovišta 400.000,00 kuna i 100.000 kuna za nabavku knjižne građe.

Kako je u prosincu došlo do smanjenja prihoda, tako je došlo do razlike u rebalansu plana i ostvarenja za 1999. godinu. Ministarstvo znanosti i tehnologije RH doznačilo je manje sredstava za naknade zaposlenicima za VII.-XII. mjesec 1999. i za članove Upravnog vijeća Knjižnice za I.-XII. mjesec 1999. Ministarstvo kulture je doznačilo manje 100.000,00 kuna za nabavku knjižne građe. Prema rebalansu Proračuna Grada Osijeka za 1999. godine je odobreno je 2.500.000,00 kuna a doznačeno je manje sredstava.

I tako umanjena sredstva doznačivana su tijekom godine neredovito, te je Knjižnica i u 1999. godini poslovala s financijskim poteškoćama.

Zbog smanjenih prihoda trošeno je samo za osnovne funkcije. Uočava se, da su dotacije Poglavarstva i Ministarstva znanosti bile dostatne samo za izdatke za zaposlene i manji dio za pokriće materijalnih troškova, premda su prihodi povećani za 50%.

U skladu s odlukama Upravnog vijeća Knjižnica je u 1999. godini izvršila I fazu sanacije ratom i vremenom dotrajalog krovišta. Sredstva su u cijelosti bila osigurana. Najvećim dijelom od Ministarstva kulture RH tj. 700.000,00, a dijelom iz rezerviranih za tu namjenu, a neutrošenih vlastitih sredstava iz prethodnih godina.

Vlastiti prihodi su povećani su u odnosu na prethodnu godinu za 20%, a utrošeni su većim dijelom za pokriće materijalnih troškova, a ostatak za nabavku knjižne građe i sanaciju krovišta.

Izdaci su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 44%, i to najvećim dijelom zbog izvršene sanacije krovišta u 1999. godini. Izdaci za zaposlene povećani su u odnosu na 1998. godinu samo za povećanje osnovice i ostvarivanja materijalnih prava zaposlenicima a prema Sporazumu sindikata javnih službi (i Sindikata kulture) i Vlade RH iz 1998. godine

Vidljivo je smanjene izdataka za program tj. za nabavku knjižne građe u 1999. godini u odnosu na 1998. godinu zbog nedostatka sredstava.

Kako je Ministarstvo kulture doznačilo tek 30.12.1999. godine 207.000 kuna za nabavku knjižne građe i 30.000 kuna za opremu za knjižnicu u Erdutu, sredstva nisu mogla biti utrošena u 1999. godini za nabavku knjižne građe te se pojavilo veće odstupanje od plana a i višak sredstava od 237.994,00 kuna. Ta su sredstva namjenski utrošena u siječnju i prvoj polovini veljače 2000. godine.

Osijek, veljača 2000.

Privitak:
Tablica 1.

RAVNATELJ
Dragutin Katalenac, prof.

PREGLED PRIHODA I IZDATAKA ZA 1. SIJEČNJA DO 1. PROSINCA 1999. GODINE

Tablica 1.

R. br.	Naziv	Plaće	Naknade zaposl.	Materijalni izdaci	Oprema i sitni inventar	Invest. održav. POTKR.	Knjižna građa	Ukupno ostvareno 1999.	Planirano u 1999. Rebalans	Ukupno ostvareno 1998.	INDEX 8/9	INDEX 8/10	Udio u 1999
I	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13
	PRIHODI							2.293.347	2.500.000	1.705.467	92	134	35
1.	Grad Osijek (34)	2.039.767	108.425	145.155				1.594.618	1.629.583	1.374.812	98	116	25
2.	Minist. znanosti (10)	1.376.585	34.033	184.000				1.374.886	1.383.300	528.936	99	260	22
3.	Minist kulture (1)	81.838	3.048	40.000	50.000	700.000	500.000	10.000	10.000	20.000	100	50	
4.	Ž.osječkobaranjska				10.000			630.415	627.600	522.448	100	121	10
5.	Vlastiti prihodi			362.753	100.805	114.334	52.523	488.742	367.035	128.159	133	381	8
6.	Rezervirana neutr.s.					460.194	28.548	6.392.008	6.517.518	4.279.822	98	150	100
I	PRIHODI	3.498.190	145.506	731.908	160.805	1.274.528	581.071						
	IZDACI							3.498.190	3.530.694	2.767.889	99	126	57
1.	Bruto plaća	3.498.190						145.506	163.906	146.455	89	99	2
2.	Naknade zaposl.		145.506					731.908	782.918	660.591	93	111	12
3.	Materijalni izdaci			731.908				4.129	5.000	5.240	83	79	
4.	Sitni inventar				4.129			126.676	130.000	219.512	97	58	2
5.	Oprema					1274.528		1.274.528	1275.000	-	100		21
6.	Sanacija krovšta						373.077	373.077	630.000	480.135	60	78	6
7.	Knjižnična građa						373.077	6.154.014	6.517.518	4.279.822	94	144	100
II	IZDACI	3.498.190	145.506	731.908	130.805	1.274.528	373.077						
	VIŠAK (I-II)				30.000		207.994	237.994					

Osijek, veljača 2000. g.

RAVNOATELJ